

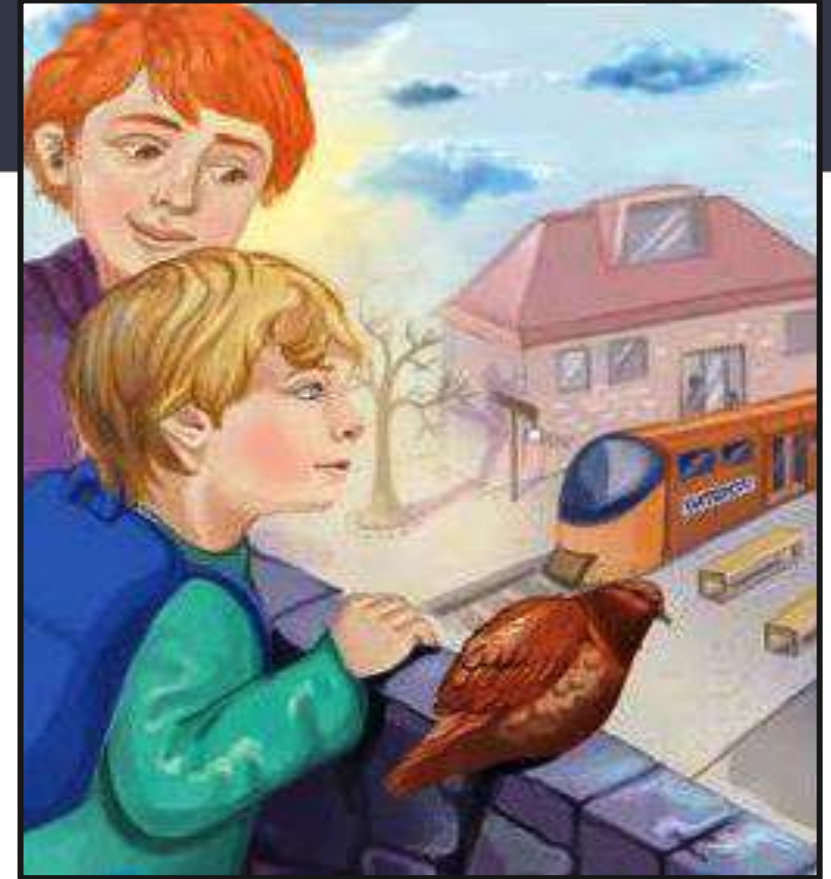
Читання

Здійсниться все!

Сьогодні
18.12.2023

Урок
№51

Всім.pptx
Нова українська школа

**«Скринька очікувань» учнів щодо читання в
першому семестрі.**

Валентина Вздутьська «Потяги».

Сьогодні
18.12.2023

Дата: 19.12.2023

Клас: 3-А

Урок: літературне читання

Вчитель: Юшко А.А.

Тема. «Скринька очікувань» учнів щодо читання в першому семестрі. Валентина Вздольська «Потяги».

Мета: продовжувати знайомити учнів з творами українських письменників; навчати розповідати про свої враження від прочитаного; вчити визначати жанри творів; удосконалювати навички правильного виразного читання; розвиток творчих здібностей; образного мовлення, почуття гумору, розвивати зв'язне мовлення, уяву, фантазію учнів, збагачувати словниковий запас, розширювати світогляд учнів, виховувати любов рідного слова.

Сьогодні
18.12.2023

Емоційне налаштування.

Ось і дзвоник дав сигнал,
Працювати час настав.
Тож і ми часу не гаймо,
І урок розпочинаймо!

Сьогодні
18.12.2023

Читацька розминка. Прочитай вірш.

Ой, дзвенить щедрівочка, не вгаває:
- Хай життя веселками розквітає!
Я несу щедрівочку у будинки,
Сію-вію житечко із торбинки.
Степан Жупанин

Сьогодні
18.12.2023

Гімнастика для очей.

<https://www.youtube.com/watch?v=8G87kg9s1HM>

Скринька очікувань
Відкрийте скриньку
очікувань. Знайдіть свої
записи. Що з очікувань
справдилось, а що ні?
Обміняйтесь думками.

Сьогодні
18.12.2023

Повідомлення теми уроку.

**Сьогодні на уроці ми
продовжимо знайомство з
українськими письменниками**

**Будемо вчитися розповідати про свої
враження від прочитаного і почутого.**

Знайомство з письменницею

Коротко про зміст оповідання

«Потяги» - зворушливе оповідання Валентини Вздольської, в якому дуже відчутною є туга двох братів за своїм татом, який тепер не живе з ними разом, оскільки вони не порозумілися з мамою. Старший брат підтримує молодшого, в них є спільна гра, в яку вони грають по дорозі зі школи, а ще в них є спільне бажання, щоб тато і мама помирилися... Така туга й таке бажання може об'єднувати всіх тих дітей, які переживають розлучення батьків. Дорослим, які будуть читати це оповідання разом із дітьми, батьки яких розлучилися, варто бути чутливими до емоцій таких дітей і надати їм підтримку. Будь-якій дитині важливо знати про те, що стосунки в різних родинках бувають різними, і про те, що посварені між собою батьки все одно люблять своїх дітей і дбають про них, а дорослим варто цю любов до дітей проявляти словами, турботою, дотиками, подарунками та проведенням разом часом.

Щоденні 5. Слухання оповідання «Потяги»

В
а
л
е
н
т
и
н
а

В
з
д
у
л
ь
с
ь
к
а

П
О
Т
Я
Г
И

Вір в Україну

1.Визнач жанр прочитаного твору:

- а) оповідання   б) казка   в) вірш**

2. Хто автор оповідання «Потяги»?

- а) Тетяна Стус   б) Катерина Бабкіна   в) Валентина Вздольська**

3. Хто головні дійові особи оповідання?

- а) Дмитрик і Матвій   б) Павлик і Матвій   в) Михайлик і Матвій

4. Від чийого імені йде розповідь у тексті?

- а) Дмитрика   б) Матвія   в) тата.

5. Коли хлопчики ставали потягами?

- а) Кожного вихідного   б) щодня увечері   в) щодня пообіді.**

6. Чому сумували хлопчики?

- а) Від них поїхала бабуся;
- б) Від них поїхала тато;
- в) Від них поїхала мама.

7. Яке доручення мав Дмитрик?

- а) Забирати брата зі школи,   б) прибирати у кімнаті,
в)ходити до магазину.

8. Що збирав Матвійко?

- а) Шишки,   б)каштани,   в)жолуді.

9. На що був схожий рюкзак на спині Матвія?

- а) Будинок черепашки,   б)сумка кенгуру,   в) хатка равлика

10. До скількох рахували брати, чекаючи на потяг?

- а)До 10,   б) До 20,   в) До 100.

11. На що був схожий маленький маневровий тепловоз?

- а) На хатку равлика,   б) на коника-стрибунця,
в)на сріблясту блискавку.

12. Куди хотів поїхати Дмитрик?

- а) У гори,   б) до тата,   в) до моря.

13. У кого врізався Матвій, коли біг додому?

- а) У тата,   б) у незнайомого чоловіка,   в) у братика.**

14. З чим порівняв себе тато?

15. Чому?

- а) Не може далеко від'їхати від своєї станції,
Б) Хоче працювати в депо**

Характеристика братиків «Портрет братиків»

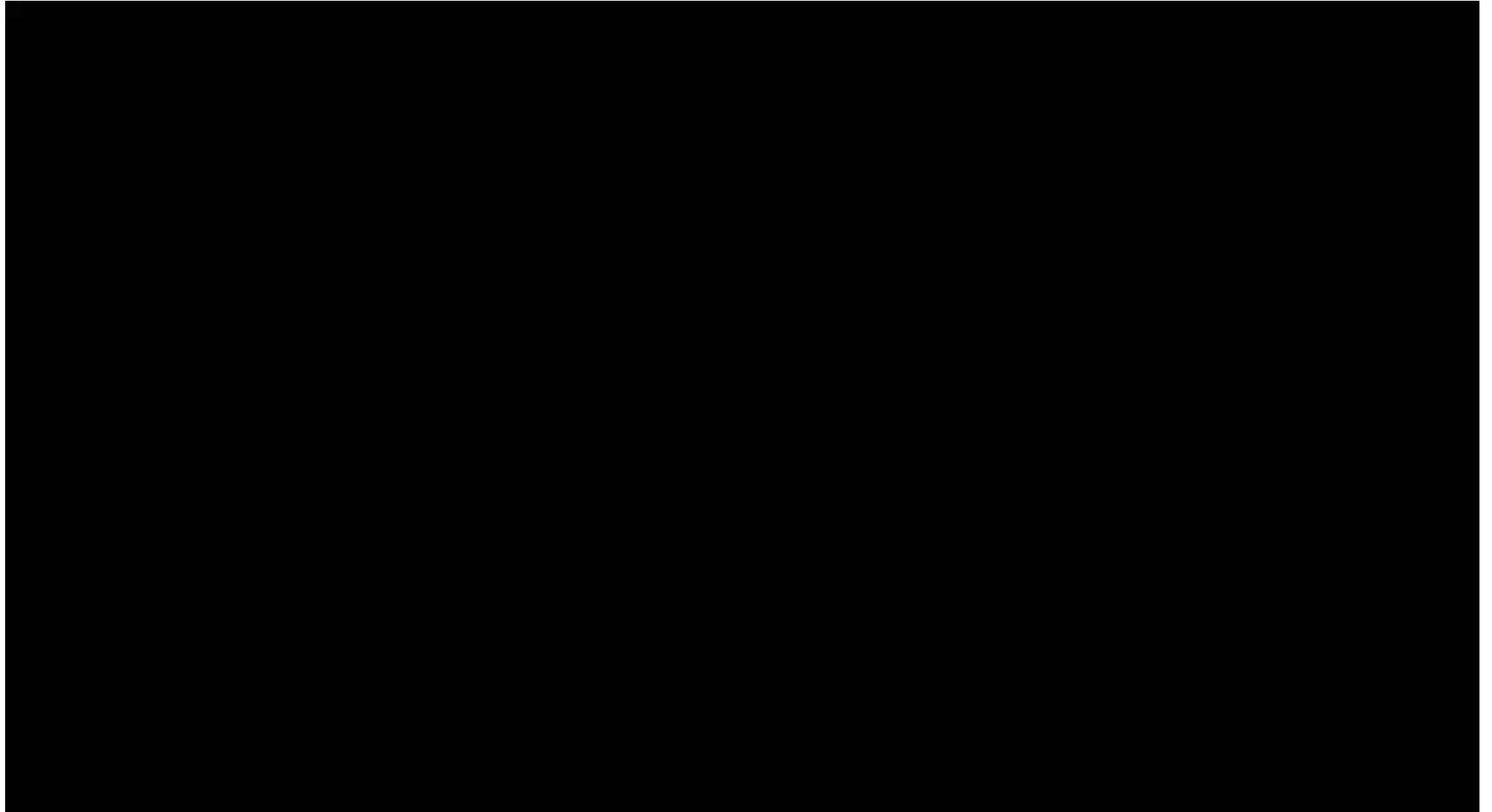
-Що можна сказати про Дмитрика – відповідальний, терплячий, добрий, стриманий, уважний.

Про Матвія – наполегливий, витривалий, чесний, добрий.

Сьогодні
18.12.2023

Фізкультхвилинка

[https://www.youtu
be.com/watch?v=C
GpjY2hDI4k](https://www.youtube.com/watch?v=C
GpjY2hDI4k)

**Сьогодні
18.12.2023**

Щоденні 5. Читання для когось. Опрацювання оповідання Валентини Вздутьської «ПОТЯГИ»

Щодня по обіді ми з Матвієм стаємо потягами. Уже майже місяць, відколи тато від нас поїхав.

Починається все після уроків. Я забігаю до малого в клас. Вітаюся з Мариною Вадимівною й допомагаю братові зібрати речі.

Сьогодні виходить якось криво — усе сиплеться з рук. Кольорові олівці викочуються з пеналу й падають на підлогу. Ще й мимохіть стаю на точилку. Прозора оболонка, схожа на товстого жука, тріскає. На підлозі розчавлений пластик і дерев'яна стружка. Але Марина Вадимівна нам не дорікає.

Сьогодні
18.12.2023

Щоденні 5. Читання для когось. Опрацювання оповідання
Валентини Вздольської «ПОТЯГИ»

— Ти молодець, Дмитрику! — промовляє вона. — До понеділка, хлопці! Обережно дорогою!

Добре хоч по голові не гладить.

Нарешті ми виходимо зі школи. Повертаємо праворуч, чекаємо на зелене й переходимо вулицю. Йдемо каштановою алеєю. Малий збирає каштани й суне собі до кишень. Рюкзак у нього на спині — як хатка равлика.

— Допомогти?

— Не треба! — бубонить він.

— Ну то давай швидше!

Ми повертаємо до вокзалу й простуємо до залізничного мосту. Перед коліями починається звична біганина. Люди

метушаться між касами й кіосками, носять валізи, возять тачки з картатими сумками. Бабці торгують пиріжками й кавою з термоса. Диктор оголошує, які потяги прибувають, а які відходять. Смердить залізом і туалетом. Бігають собаки. Голуби й горобці дзьобають лушпайки від насіння.

Колії розтинають наше містечко навпіл. Наш дім — на тому боці. Раніше тато забирав нас на авто. Ми діставалися додому швидко, хіба часом застрягали на переїзді — пропускали поїзди. Тепер ми з малим ходимо самі, через міст.

Матвій виривається вперед. Він біжить сходами й рахує собі під носа.

**— Один-два-три-чотири-п'ять-шість-сім-вісім-дев'ять-десять.
Один-два...**

Далі десяти він ще не вміє.

— Стій! — біжу за ним.

Але на середині мосту Матвій зупиняється.

Це наше звичне місце.

Матвій мовчить.

Я спльовую. Слина летить далеко вниз і губиться десь між кістяком із рейок, бурим щебенем і сміттям.

— Мама каже, плюватися не можна, — каже Матвій.

— Бе-бе-бе! — перебиваю. — Рахуватимеш?

— Ти перший, — мимрить брат.

Я заплющую очі й рахую до ста. Минає кілька хвилин, бо я спеціально розтягую слова.

Сьогодні

18.12.2023

Щоденні 5. Читання для когось. Опрацювання оповідання
Валентини Вздутьської «ПОТЯГИ»

— Обережно! На першій колії — швидкий потяг! — оголошує диктор.

Я всміхаюся.

— Вау! — шепоче Матвій. Примружившись, він вдивляється в горизонт.

Гул наростає. Міст вібрує, голоси птахів губляться в металевому шумі залізниці. Під мостом, прогудівши, пролітає срібляста блискавка — в'юх!

— Інтерсіті! Ти — Інтерсіті! — із захватом шепоче Матвій.

— Єс! Єс! Єс! — підстрибую я.

Я — Інтерсіті!

Це було не дуже чесно, бо я знав розклад, а Матвій — ні. Але він сам віддавав мені перемогу. Я ж пропонував, щоб він рахував

Сьогодні
18.12.2023

Щоденні 5. Читання для когось. Опрацювання оповідання
Валентини Вздутьської «ПОТЯГИ»

перший.

— Куди поїдеш? — питає захоплено брат.

Я замислююся. Сьогодні мені не хочеться до моря. І в гори не хочу теж. До тата, думаю я. Я поїду до тата і заберу його назад додому. Чого ж він так довго не повертається?! Невже він покинув нас?

Матвій мовчить. На мить він заплющує очі. А потім, повторюючи за мною, спльовує з мосту.

— Твоя черга! — кажу.

Брат киває. Я рахую до ста замість нього. Звично розтягую слова, роблю паузи. Хочу зловити якийсь справді крутий потяг для Матвія. Йому це сьогодні потрібно. Цілий місяць він якось тримався. А сьогодні от — зігнувся, мов равлик. Дійшло.

— Ну! Ну! — шепоче брат, вдивляючись в горизонт.

Нічого не їде. Навіть електричка на Козятин. Запізнюється.

— ...дев'яносто вісім... — тягну повільно, як можу. — Де в'яносто дев'ять. Дев'яносто дев'ять з половиною... Де в'я нос то дев'ять з четвертиною... Дев'яносто дев'ять на волосині... Сто.Нічогісінько.

Але Матвій стогне:

— Фу-у-у, ні!

Обертаюсь і бачу, як поповзом, із додаткової колії, виїджає старенький маневровий тепловоз ЧМЕЗ. Трохи схожий на коника-стрибунця, якому намалювали жовті й червоні смужки.

— Тепер я ЧМЕ! — ледь не плаче Матвій.

— Ну, це ж круто! Ти можеш... Ти можеш... маневрувати!

Тягати електровози, збирати вагони докупі...

Я й сам відчуваю, як жалюгідно це звучить. ЧМЕЗ не їздять ні в Одесу, ні в Мукачево. Вони взагалі не їздять, а повзають. — Але ці тепловози нікуди не їздять! — озвучує мої думки Матвій. — Взагалі! Тільки на станціях! І в депó*2 ! — Ну, — я розводжу руками. — Давай поміняємось? Будеш Інтерсіті, а я... — Не хочу! — розвертається він і біжить убік дому. Хатка равлика тисне його до землі, але брат не чує під собою ніг. — Стій! — біжу за ним. — Куди ти?

Матвій з усієї сили вривається в якогось чоловіка. Підводжу очі. Тато?

Наші погляди перетинаються. Тато пригортає Матвія, гладить по голові й дивиться на мене. Поволі підходжу.

— Ти... повернувся? — копаю кросівком камінчик. Тато плескає мене по плечу.

— Прийшов вас зустріти. Як ви? Дмитрику, Матвію? Скучили? Обличчя в нього змарніле. Очі — більші.

— Та норм, — стенаю плечима, втупившись у бетон під ногами.

Матвій підводить голову і вдивляється в татове лице.

— То ви з мамою помирилися? — ляпає брат.

Тато на мить застигає.

— Та хтозна. Там буде видно, — махає рукою.

Брат зітхає.

— Але надія є, — підморгує нам тато. І ледь-ледь починає всміхатися. Самими кутиками.

Спина під равликовою хаткою випрямляється. Матвій засовує руки в кишені й торохкотить каштанами. Ми всі, як за командою, обертаємося й дивимося на колії. Під мостом, перетягуючи вагони з однієї колії на іншу, трюхикає тепловоз ЧМЕЗ.

— А знаєте, хлопці, я — як той маневровий, — каже тато.

Матвій із відкритим ротом дивиться на тата.

— Маневровий? — кривиться він.

— Ага, — киває тато. — Не можу далеко від своєї станції.

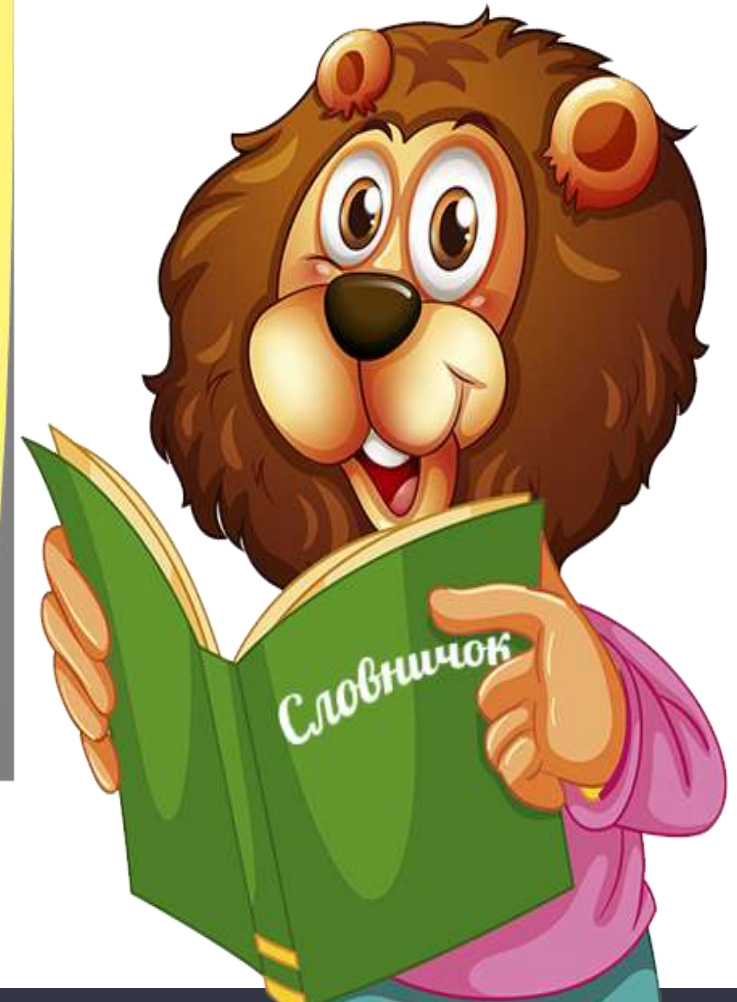
Сьогодні
18.12.2023

Словникова робота.

Маневрувати — рухатися,
переміщуватися, оминаючи
перешкоди.

Маневровий тепловоз — вид
транспорту, який перетягує вагони
колями залізничної станції.

Депó — підприємство, де
обслуговують залізничний чи
міський транспорт.

Що можна сказати про Дмитрика
відповідальний, терплячий,
добрий, стриманий, уважний.
Про Матвія
наполегливий, витривалий, чесний,
добрий.

Домашнє завдання Обери капелюх із запитанням і дай відповідь

I гр. (Синій капелюх) – факти.

Перекажіть коротко за планом.

II гр. (зелений капелюх)- Що сподобалось?

III гр. (червоний капелюх) – Що не сподобалось, засмутило?

IV. (жовтий капелюх) – Яку б ви дали пораду дорослим?

**Сьогодні
18.12.2023**

Рефлексія «Загадкові листи».

Обери лист, який ти хочеш відкрити
(для відкриття по листі варто натиснути)

**Сьогодні
18.12.2023**

Пояснення домашнього завдання.

**Пройди тестування за покликанням
<https://naurok.com.ua/test/join?gamecode=7550924>**

**Обери капелюх із завданням та
виконай усно або письмово.**

**Відео, аудіозапис, фотозвіт
завдання надсилай на освітню
платформу Нитан
або ел. пошту**

allayushko123@gmail.com

Творчих успіхів!

Сьогодні
18.12.2023

Рефлексія. Оберіть відповідну цеглинку Лего.

A green 1x4 LEGO brick with eight circular studs on top.

*На уроці мені
дуже сподобалось.*

A yellow 1x4 LEGO brick with eight circular studs on top.

*На уроці мені
сподобалось.*

A red 1x4 LEGO brick with eight circular studs on top.

*На уроці мені
не сподобалось.*